

Betreft: Uitnodiging en informatie Kansrijk Lesgeven op Alle Scholen (KLAS) onderzoek

Geachte,

Deze brief bevat informatie over het project 'Kansrijk Lesgeven op Alle Scholen (KLAS)'. Wij hopen dat u na het lezen van deze brief enthousiast bent om met de groep(en) 7 van uw school mee te doen aan het onderzoek.

Achtergrond: kansengelijkheid en sociaal-culturele verschillen tussen leerlingen

Op iedere school zitten veel verschillende leerlingen. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld verschillen in prestaties of hun culturele of sociale achtergrond. Het is belangrijk dat al deze verschillende leerlingen gelijke kansen hebben om zich in het onderwijs te ontwikkelen. Dit kan voor leerkrachten uitdagingen met zich meebrengen. Het kan lastig zijn om al die verschillende leerlingen te motiveren en optimaal tot leren te laten komen. Ons onderzoek richt zich daarom op hoe verschillende leerlingen de lessen ervaren en hoe de leerkracht omgaat met verschillende leerlingen in de klas.

Onderzoeksdoel

In het KLAS-onderzoek willen we beter begrijpen hoe dagelijkse interacties tussen leerkrachten en leerlingen bijdragen aan gelijke onderwijskansen voor leerlingen met verschillende etnische en sociale achtergronden. Wat dit onderzoek onderscheidt van eerder onderzoek naar kansenongelijkheid, is dat we specifiek de rol van leerkrachten in kaart brengen: hoe beïnvloeden hun dagelijkse keuzes, handelingen en interacties de ontwikkeling van motivatie, inzet en prestaties van al deze verschillende leerlingen? Door leerlingen in groep 7 en 8 te volgen, willen we zicht krijgen op hoe verschillen in onderwijskansen zich ontwikkelen en welke rol de leerkracht hierbij kan spelen.

Onderzoeksopzet

Leerlingen worden in groep 7 en 8 gevolgd, waarbij een onderzoeker twee keer langskomt: midden groep 7 (schooljaar 2025-2026) en begin groep 8 (schooljaar 2026-2027). Tijdens ieder bezoek willen wij twee dingen doen: (1) vragenlijsten afnemen bij leerlingen en leerkrachten (tegelijkertijd) en (2) observeren in de klas middels video-opnamen (gedurende 2 uur). Het invullen van de vragenlijsten zal steeds maximaal 45 minuten duren. Het invullen van de vragenlijst gebeurt op door ons meegebrachte tablets. De observatie betreft een reguliere les, zoals die normaal gesproken ook plaatsvindt. Van de leerkracht en/of school worden dus verder geen aanpassingen verwacht. Wanneer er meerdere leerkrachten voor dezelfde groep staan vragen wij ook de duo-leerkracht om een vragenlijst in te vullen. Gezien de duo-leerkracht vaak niet op dezelfde dag aanwezig is, kan de online vragenlijst ook op een ander moment worden ingevuld. Daarnaast vragen we ook toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem en het (voorlopig) schooladvies op van de leerlingen. We kunnen in dit onderzoek geen combinatieklassen meenemen, omdat leerkrachten in combinatieklassen per definitie differentiëren per leerjaar en onze focus ligt op differentiatie binnen leerjaren.

Opbrengsten voor de klas en de school

Deelname aan dit onderzoek leidt tot verschillende opbrengsten voor de school:

- De school en deelnemende leerkrachten ontvangen na afloop van het onderzoek een rapport. Hierin staan bevindingen over omgaan met verschillen in de klas met een focus op kansrijk differentiëren. Dit rapport bevat ook informatie over hoe leerlingen op uw school de lessen ervaren en de gemiddelde motivatie en betrokkenheid van leerlingen in vergelijking met de gehele steekproef. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven op klassenniveau. Indien u specifiek geïnteresseerd bent in een bepaald aspect, kunnen wij de rapportage daarop aanpassen.
- Na elk schoolbezoek ontvangen deelnemende leerkrachten een cadeaubon ter waarde van 40 euro en hun duo-leerkracht een cadeaubon ter waarde van 20 euro als dank voor hun deelname.
- Na het laatste schoolbezoek in groep 8 ontvangt de leerkracht een cadeaubon ter waarde van 40 euro om naar eigen inzicht te besteden aan een passend cadeau voor in de klas, als dank voor deelname van hun klas.

- Alle leerkrachten van uw school ontvangen het nieuw te verschijnen boek ‘Kansrijk en motiverend lesgeven’.
- Voor de onderwijspraktijk, inclusief alle deelnemende scholen, worden de belangrijkste resultaten op een toegankelijke manier beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld via trainingen, informatiemodules en -video's, artikelen of lerarencongressen.
- Ook levert uw school door deelname een belangrijke bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek en kennis, die onder andere zal worden ingezet in de lerarenopleidingen.

Privacy en contact met de ouders

Als wetenschappers aan de Universiteit Utrecht houden wij ons aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de ethische gedragscode die is opgesteld door Universiteiten van Nederland. Dit betekent dat we vertrouwelijk omgaan met de gegevens en leerlingen alleen mee kunnen doen als zijzelf en hun ouders toestemming geven voor deelname aan het onderzoek. Wij hebben voor leerkrachten, ouders en leerlingen een informatiebrief en toestemmingsformulier opgesteld die voldoen aan de geldende eisen. Op het moment dat uw school wil meedoen, zullen wij zoveel mogelijk het beleid van de school ten aanzien van communicatie met ouders volgen. De gehele opzet van dit onderzoek is getoetst en goedgekeurd door de Facultaire Ethische Commissie - Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht.

Wilt u meer weten?

Een week nadat u deze brief heeft ontvangen sturen wij u een e-mail en later nemen wij ook telefonisch contact met u op. Wilt u nu al meer weten of aangeven dat u mee wilt doen? Dan kunt u kijken op onze website (klas.sites.uu.nl), ons bellen (zie hieronder) of een e-mail sturen (klas@uu.nl). Wij zijn altijd bereid om meer toelichting te geven over het onderzoek en gaan graag met u in gesprek.

Wij kijken uit naar een samenwerking tussen KLAS en de bovenbouwleerkrachten en hopen samen verder te werken aan gelijke kansen in het basisonderwijs.

Met vriendelijke groeten,

Teuntje van Heese MSc
Femke Borst MSc

06-43264006
06-41395343

en onderzoeksteam:

dr. Lisette Hornstra
dr. Barbara Flunger
dr. Heleen Pennings